

Súd: Krajský súd Prešov  
Spisová značka: 1Co/210/2013  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8311212960  
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič  
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8311212960.1

## Uznesenie

Krajský súd v Prešove vo veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Bratislava, Pajštúnska č. 5, proti žalovaným: 1/ W. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. č. XX, 2/ I. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. č. XX, toho času obaja na neznámom mieste, obaja zastúpení opatrovníčkou C. M., zamestnankyňou Okresného súdu R. za účasti vedľajšieho účastníka: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS so sídlom Prešov, Námestie legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom v Stropkove, Námestie SNP č. 7, o zaplatenie 3.066,22 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 17C 104/2012 - 123 z 10.12.2012 takto

### rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výroku, ktorým bolo žalobe vyhovené a vo výrokoch o trovách konania, okrem výroku o trovách vedľajšieho účastníka Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

### odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi 2.363,57 Eur s prísl., a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 99,40 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 721,03 Eur k rukám jeho právneho zástupcu a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Náhradu trov konania vedľajším účastníkom nepriznal.

Vychádzal zo zistenia, že žalovaný a právny predchodca žalobcu uzavreli dňa 25.11.2004 zmluvu o poskytnutí flexi pôžičky, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným úver vo výške 2.589,12 Eur (78.000,- Sk), ktorý sa žalovaní zaviazali splatiť v 60 mesačných splátkach po 65,60 Eur (1.976,45 Sk) so začiatkom splácania 25.12.2004 a poslednou splátkou dňa 25.11.2009. Zmluvné strany so dohodli pevnú úrokovú sadzbu 17,9 % ročne, ktorá sa nemení po celú dobu splácania úveru. Ročná percentuálna miera nákladov bola zmluvnými stranami dohodnutá vo výške 9,31 %. Celkové náklady dlžníka, t.j. budúca hodnota spotrebného úveru bola dohodnutá vo výške 4.040,92 Eur (121.737,- Sk) a výška úrokov s poplatkami bola dohodnutá vo výške 1.451,80 Eur (43.737,- Sk).

Zároveň mal súd preukázané, že v dôsledku neuhradenia dlžnej sumy žalovaným, odstúpil právny predchodca žalobcu od zmluvy o poskytnutí flexi pôžičky, pričom výpoveď bola daná ku dňu 05.12.2006 s dátumom splatnosti úveru ku dňu 05.01.2006. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok z 08.12.2006 mal súd preukázané, že pohľadávka VÚB, a.s., voči žalovaným bola postúpená na žalobcu.

Z dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku zo 07.07.2009 bolo preukázané, že žalovaní uznali dlh voči žalobcovi vo výške 2.363,57 Eur, ktorý sa zaviazali splácať v mesačných splátkach po 65 Eur počnúc od 30.07.2009 pod následkom straty výhody splátok. Z tejto dohody vyplýva, že žalovaní v čase uznania dlhu mali vedomosť o jeho premlčaní.

Žalovaní písomne uznali dňa 07.07.2009 svoj dlh voči žalobcovi vo výške 2.363,57 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 31.07.2009, t.j. deň nasledujúci po termíne prvej splátky, preto súd uložil žalovaným povinnosť uhradiť žalobcovi sumu 2.363,57 Eur s 9 % -ným úrokom z omeškania od 31.07.2009 do zaplatenia, pretože sa po uznaní záväzku voči žalobcovi dostali do omeškania s platením svojho peňažného záväzku.

Vo zvyšku súd prihliadol na námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom, nakoľko ešte dňa 19.01.2005 došlo k vypovedaniu zmluvy a 05.01.2006 sa stal splatný celý dlh. Dňa 07.07.2009 žalovaní uznali iba časť žalovanej sumy a to vo výške 2.363,57 Eur, preto k premlčaniu časti dlhu v tejto výške nedošlo, ale došlo premlčaniu pohľadávky žalobcu v prevyšujúcej časti, nakoľko návrh na súd doručil až 21.11.2011, t.j. po uplynutí trojročnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť odo dňa vypovedania zmluvy o poskytnutí flexi pôžičky. Z dôvodu premlčania bolo potrebné žalobu v tejto časti zamietnuť.

Žalobca požadoval priznať popri istine aj úroky z omeškania vo výške 13 % ročne podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka od 09.12.2006 do zaplatenia. Vzhľadom na to, že v dohode o splátkach a uznaní záväzku nebolo v súlade s § 521 Občianskeho zákonníka výslovne dohodnuté, že žalovaná má v splátkach plniť aj úroky z omeškania za obdobie od 09.12.2006 do zaplatenia, súd považoval nárok na úroky z omeškania od tohto obdobia až do uznania dlhu žalovanou za premlčaný, a preto nárok žalobcu na takto požadované úroky z omeškania zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p. vrátane trov konania vedľajších účastníkov, ktorých procesné postavenie je odvodené od postavenia účastníka, na strane ktorých vystupovali.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie vedľajší účastník, a to len proti výrokom, ktorým bolo žalobe vyhovené.

Poukázal na to, že pokiaľ súd prvého stupňa sa opieral o dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo 07.07.2009, bolo potrebné v tejto súvislosti vykonať výsluch účastníkov ako spotrebiteľov vo vzťahu k tomu, za akých okolností bola táto dohoda podpísaná, najmä s dôrazom na to, ak žalovaní vedeli o premlčaní nárokov, čo ich viedlo k podpísaniu tejto dohody.

S predmetnou problematikou sú totiž bohaté skúsenosti, pretože žalobca v stovkách prípadov predkladá súdom rovnaké formuláre dohôd, ktoré spotrebiteľom ako zdanlivo výhodné predkladá na podpis ako splátkový kalendár. Spotrebiteľia chcú splátky, avšak na podpis je im predložený celý formulár, ktorý musia podpísať. Ich skutočná vôľa smeruje k dohode o splátkach a nie k uznaniu dlhu. Priemerný spotrebiteľ napokon ani nerozumie inštitútu uznania dlhu, inštitútu premlčania a ich právnym následkom a už vôbec inštitútu rozhodcovskej doložky. Možno predložiť desiatky takýchto formulárových dohôd, ktoré boli podpísané v nezmenenej podobe aj s vedomosťou o premlčaní dlhu a o jeho následkoch, pričom však dlh ešte v čase podpisu dohody premlčaný nebol. Aj táto skutočnosť nasvedčuje tomu, že formulárová dohoda neodráža skutočnú vôľu spotrebiteľa participovať na všetkých právnych vzťahoch, ktoré sú ňou riešené, pretože vo sfére výlučného záujmu spotrebiteľa je uzavrieť dohodu o splátkach. Ak chce spotrebiteľ splátky, musí podpisovať celý formulár. Podpis uznania dlhu v rámci formulárovej dohody je len nekalou sofistikovanou praktikou, ktorou podsúva neinformovanému spotrebiteľovi na podpis spolu s dohodou o splátkach aj uznanie záväzku. Možno predložiť zápisnicu z pojednávania na inom súde, kde dealer žalobcu uzatvárajúci takéto formuláre vypovedal, že ani on sám nemá vedomosť o tom, že dlh, ktorého sa dohoda týka, je premlčaný. Takéto pokyny od žalobcu nemá, preto spotrebiteľov o premlčaní nepoučuje. Nie je to jeho povinnosťou. Ten istý dealer ako právnik na otázku právneho zástupcu vedľajšieho účastníka nevedel vysvetliť význam rozhodcovskej doložky. Spotrebiteľia na pojednávaniach často vypovedajú o nátlakových až agresívnych praktikách dealerov žalobcu uzatvárajúcich obdobné formulárové dohody. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka poukázal na to, že vedľajší účastník môže podať odvolanie iba ak takéto právo má účastník, pričom jeho lehota na odvolanie je limitovaná lehotou na odvolanie účastníka a nemôže podať odvolanie proti vôli účastníka.

Pokiaľ ide o trovy konania, je potrebné konštatovať, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, k zneužitiu zákonnej ochrany spotrebiteľa, účelu a zmyslu inštitútu a náhrady trov právneho zastúpenia. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd odvolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odmietol.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že nie sú podmienky pre potvrdenie, ani pre zmenu rozsudku, pretože tento bol vydaný na základe nedostatočne zisteného skutkového stavu a navyše je aj nepreskúmateľný. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je potrebné vždy hodnotiť ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, pretože tento minimálne v odvolacom konaní nemá možnosť reagovať na nepreskúmateľné závery súdu prvého stupňa, čo je zároveň dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

So zreteľom na obsah odvolania vedľajšieho účastníka v odvolacom konaní boli preskúmané výroky napadnutého rozsudku, ktorým bolo žalobe vyhovieť, ako aj súvisiace výroky o trovách konania, a preto výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bola žaloba v prevyšujúcej časti zamietnutá, proti ktorému odvolanie vedľajšieho účastníka nesmerovalo, v odvolacom konaní preskúmaný nebol a ako taký nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods. 2 veta prvá O.s.p.).

V odvolacom konaní taktiež nebol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku o trovách konania vedľajšieho účastníka Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská č. 10, Skalica, ktorý odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa nepodal a navyše, podaním na č.l. 154 z 30.08.2013 z konania vystúpil.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 285/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 5 citovaného zákona, ak bol spotrebiteľský úver poskytnutý na zakúpenie tovaru alebo poskytnutie služby, veriteľ je oprávnený od zmluvy odstúpiť, 9) ak je spotrebiteľ v omeškaní jednej splátky za časové obdobie dlhšie ako 3 mesiace alebo dvoch splátok.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený, čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie ten právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

Podľa § 521 Občianskeho zákonníka, ak dôjde k dohode o tom, že sa už splatný dlh bude plniť v splátkach a ak veriteľ chce, aby dlžník v splátkach plnil aj úroky z omeškania, musí sa do výslovne dohodnúť.

Podľa § 110 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak bolo právo priznané právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď sa malo podľa rozhodnutia plniť. Ak právo dlžník písomne uznal čo do dôvodu i výšky, premlčuje sa za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak bola však v uznaní uvedená lehota na plnenie, plynie premlčacia doba od uplynutia tejto lehoty.

Pokiaľ ide o legitimáciu vedľajšieho účastníka na podanie predmetného odvolania, nemožno súhlasiť s názorom uvedeným vo vyjadrení žalobcu k odvolaniu tohto vedľajšieho účastníka v tom smere, že by

vedľajší účastník bol viazaný odvolacou lehotou účastníka, teda v danom prípade žalovaných. Procesné postavenie vedľajšieho účastníka dané ustanovením § 93 ods. 2, 4 O.s.p. plne legitimuje tento procesný subjekt na podanie odvolania, pričom odvolacia lehota mu plynie samostatne, tak ako to vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 2 Obdo 27/2012 z 27.08.2012). V danom prípade nebolo odvolanie vedľajšieho účastníka podané proti vôli žalovaných (ich opatrovníčky, keďže ide o osoby na neznámom mieste) a za týchto okolností, ako bolo vyššie naznačené, je vedľajší účastník plne legitimovaným procesným subjektom na podanie odvolania, ktorému plynie odvolacia lehota samostatne a v rámci nej podal vedľajší účastník odvolanie v zákonnej lehote.

Preto nebolo možné toto odvolanie odmietnuť, ale bolo potrebné vec meritórne prejednať.

Pokiaľ ide o vec samú, je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie, aby mohol sa vypořadať s predmetnou dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku zo 07.07.2009 a neodôvodnil náležitým spôsobom svoje rozhodnutie v tom smere, že nie je možné akceptovať námietku premlčania vznesenú vedľajším účastníkom v predmetnej veci, pričom k tomuto procesnému úkonu je vedľajší účastník plne legitimovaným subjektom taktiež.

Medzi účastníkmi je totiž nesporné, že dlh sa stal splatný 05.01.2006, pričom dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku bola podpísaná až 07.07.2009, teda evidentne po uplynutí zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehoty uvedenej v § 101 Občianskeho zákonníka.

Skúsenosti z rozhodovacej činnosti súdov skutočne potvrdzujú, že predmetná dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je predkladaná spotrebiteľom bez náležitého vysvetlenia, pričom je veľmi pochybné, či dlžníci ako spotrebiteľia majú skutočnú vedomosť o premlčaní predmetného dlhu a to za situácie, že jednoznačným cieľom dlžníkov ako spotrebiteľov je dosiahnutie splátkového kalendára. O tom, že v skutočnosti sa uzatvára splátkový kalendár a dochádza k uznaniu záväzku vo vzťahu k dlhu, ktorý je premlčaný (tak ako to bolo aj v predmetnom prípade), nemajú spravidla dlžníci žiadnu vedomosť. Súdny takýto postup označujú za nekalú obchodnú praktiku, najmä so zreteľom na to, že ide o predtlačenú - formulárovú zmluvu, tak ako to bolo aj v predmetnej právnej veci.

Za týchto okolností skutočne sa žiada vykonať vo veci dokazovanie ohľadom uzavretia predmetnej dohody, tak ako to navrhuje vedľajší účastník vo svojom odvolaní, pričom pokiaľ žalovaní budú sa naďalej nachádzať na neznámom mieste a ich vypočutie nebude možné, nie je vylúčené, aby bol vo veci vypočutý zodpovedný zamestnanec žalobcu, ktorý predmetnú dohodu uzatvárať so žalovanými a ktorý by objasnil konkrétne okolnosti, za akých bola táto dohoda uzavretá a či ju skutočne uzatvárali žalovaní ako informovaní spotrebiteľia, ktorí boli poučení o všetkých právnych krokoch vyplývajúcich z takto uzatvárateľnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku.

Podľa článku 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje na individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred, spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

V predmetnej veci je nepochybné a medzi účastníkmi nesporné, že ide o spotrebiteľský vzťah, pretože predmetná zmluva o poskytnutí flexi pôžičky je nepochybne zmluvou spotrebiteľskou a dopadá na ňu režim § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nasl., ako aj Smernice Rady č. 93/13/EHS. S týmito okolnosťami sa však súd prvého stupňa, ako bolo vyššie naznačené, nevyřiadil a neskúmal všetky okolnosti uzavretia predmetnej dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku a predovšetkým či nejde aj o nekalú obchodnú praktiku v dôsledku porušenia ustanovení § 4 ods. 8 a § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Až po takto vykonanom dokazovaní a právnych úvahách bude možné vo veci zákonne rozhodnúť. Preto postupom podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V konečnom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

**Poučenie:**

Proti uzneseniu odvolanie nie je prípustné.